

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ ատղիտորական եզրակացություն

«Շեն Հոլդինգ»

Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն

31 դեկտեմբերի 2014թ.

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	2
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	5
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	7
Գրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Շեն Հոլդինգ» ՓԲԸ -ի բաժնետերերին,

Մեր կողմից իրականացվել է «Շեն Հոլդինգ» ՓԲԸ (Ընկերություն) կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը և այլ պարզաբանող ծանոթագրություններ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար տնօրինության պատասխանատվություն

Ընկերության տնօրինությունը պատասխանատու է սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան կազմելու և արժանահավատորեն ներկայացնելու համար: Այս պատասխանատվությունը ներառում է՝ խաբեության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու և արժանահավատորեն ներկայացնելու անհրաժեշտ ներքին վերահսկողության համակարգի սահմանում, կիրառում և պահպանում, հաշվապահական հաշվառման համապատասխան քաղաքականության ընտրություն և կիրառում, ինչպես նաև տվյալ հանգամանքներում ողջամիտ հաշվապահական գնահատումների կատարում:

Աուդիտորի պատասխանատվություն

Մեր պարտականությունն է անցկացված աուդիտի արդյունքում կարծիք արտահայտել ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք աուդիտն անցկացրեցինք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է, որ մենք պահպանենք մասնագիտական վարքագծի կանոնները, աուդիտը պլանավորենք ու իրականացնենք այնպես, որպեսզի ձեռք բերենք ողջամիտ հավաստիացում՝ ֆինանսական հաշվետվությունների՝ էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ աուդիտորական ապացույցներ ձեռք բերելու նպատակով ընթացակարգերի իրականացում: Ընթացակարգերի ընտրությունը հիմնված է աուդիտորի դատողության վրա, ներառյալ խաբեության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկերը գնահատելիս աուդիտորն ուսումնասիրում է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելու և արժանահավատորեն ներկայացնելու անհրաժեշտ ներքին վերահսկողության համակարգը՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր ընտրելու, բայց ոչ Ընկերության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով:

Առողիտը ներառում է կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության, տնօրինության կողմից կատարած հաշվապահական գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման գնահատում:

Մեր համոզմամբ՝ ձեռք բերված առողիտորական ապացույցները բավարար հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են «Շեն Հոլդինգ» ՓԲԸ-ի՝ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

29 ապրիլի 2015թ.

Անիկ Մարտիրոսյան

Սիլվա Ղազարյան

Տնօրեն-Բաժնետեր

Առողիտոր-բաժնետեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Ծանոթ.		
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	5	13,645,154	12,030,322
Ներդրումային գույք	6	303,167	-
Ոչ նյութական ակտիվներ		11,034	12,308
Բաժնեմասն-ն մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ	7	13	1,355,181
Տրամադրված փոխառություններ	8	1,711,280	107,888
Տրված կանխավճարներ		10,488	5,182
Գուղվի	9	414,670	414,670
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	10	298,490	-
		<u>16,394,296</u>	<u>13,925,551</u>
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	11	1,845,945	2,045,012
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	12	1,409,281	1,138,326
Տրամադրված փոխառություններ	8	-	153,518
Դրամական միջոցներ	13	65,014	41,597
		<u>3,320,240</u>	<u>3,378,453</u>
		<u>19,714,536</u>	<u>17,304,004</u>
Ընդամենը ակտիվներ			
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
<i>Կապիտալ և պահուստներ</i>			
Կանոնադրական կապիտալ	14	3,350,000	3,350,000
Էմիսիոն եկամուտ	14	-	433,833
Պահուստային կապիտալ	14	-	225,000
Կուտակված շահույթ		2,843,223	3,282,928
		<u>6,193,223</u>	<u>7,291,761</u>
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր , փոխառություններ և պարտատոմսեր	15	7,866,574	5,309,480
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	16	756,747	772,754
		<u>8,623,321</u>	<u>6,082,234</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	15	2,347,287	2,120,708
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	17	2,531,917	1,791,753
Շահութահարկի գծով պարտավորություն՝		18,788	17,548
		<u>4,897,992</u>	<u>3,930,009</u>
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		<u>19,714,536</u>	<u>17,304,004</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2015թ. ապրիլի 29- ին՝

Գործադիր տնօրեն

Պապ Բադալյան

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 31-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Գլխավոր հաշվապահ

Սերգեյ Սահակյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2014թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Իրացումից հասույթ	18	3,763,740	4,401,206
Վաճառքի ինքնարժեք	19	(2,340,768)	(2,675,806)
Համախառն շահույթ		1,422,972	1,725,400
Այլ եկամուտ	20	904,503	68,191
Իրացման ծախսեր	21	(829,683)	(660,821)
Վարչական ծախսեր	22	(236,722)	(235,373)
Այլ ծախսեր	23	(366,224)	(93,563)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		894,846	803,834
Ֆինանսական ծախս	24	(825,146)	(474,452)
Այլ ֆինանսական հոդվածներ	25	(1,017,419)	(75,025)
Շահույթ/վնաս մինչև հարկերը		(947,719)	254,357
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում	26	(50,821)	44,428
Զուտ շահույթ/վնաս		(998,540)	298,785
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ</i>			
<i>Հոդվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվի շահույթին կամ վնասին</i>		-	-
<i>Հոդվածներ, որոնք հետագայում կվերադասակարգվեն շահույթին կամ վնասին</i>		-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		(998,540)	298,785

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 31-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Պահուստային կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Կանոնադրական կապիտալի ավելացում	2,298,330	433,833	225,000	2,984,143	5,941,306
Տարվա շահույթ 2013թ.	-	-	-	294,669	294,669
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	294,669	294,669
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Տարվա վնաս 2014թ.	3,350,000	433,833	225,000	3,282,928	7,291,761
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	(998,540)	(998,540)
Վերագրում կուտակված շահույթին	-	(433,833)	(225,000)	658,833	-
Շահաբաժին	-	-	-	(99,998)	(99,998)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>3,350,000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2,843,223</u>	<u>6,193,223</u>

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 31-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա շահույթ/վնաս	(998,540)	298,785
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	528,991	331,385
Հիմնական միջոցի օտարումից վնաս	7,693	24,003
Շահութահարկի գծով ծախս/փոխհատուցում	50,821	(44,428)
Ֆինանսական եկամուտ/ծախս	825,146	474,452
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	1,017,419	75,025
Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխություններ	1,431,530	1,159,222
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(221,639)	(311,844)
Պաշարների փոփոխություն	199,067	(178,438)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	546,402	392,108
Գործառնական գործունեությունից ստացված/օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ	1,955,360	1,061,048
Վճարված տոկոսներ	(727,605)	(474,452)
Վճարված շահութահարկ	(65,588)	(44,368)
<i>Գործառնական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ</i>	<i>1,162,167</i>	<i>542,228</i>
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների օտարում	32,926	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(2,183,168)	(1,219,242)
Տրված կանխավճարների փոփոխություն	(5,306)	25,851
Պաշարներից վերադասակարգում	(601,657)	-
Տրամադրված փոխառություն, գուտ	(1,201,650)	(154,055)
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրում, գուտ	1,355,168	-
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ	(2,603,687)	(1,347,446)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Կապիտալի համալրում	-	1,051,670
Շահաբաժնի վճարում	(99,998)	-
Վարկեր և փոխառություններ, գուտ	1,562,894	(313,389)
Ֆինանսական գործունեության համար ստացված գուտ դրամական միջոցներ	1,462,896	738,281
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ նվազում/աճ	21,376	(66,937)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	2,041	753
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբում	41,597	107,781
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջում	65,014	41,597

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 31-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

Ընկերությունը գրանցվել է 1995թ. դեկտեմբերի 29-ին Հայաստանի Հանրապետության պետական ռեգիստրի Երևանի Շենգավիթի տարածքային բաժնում և համարվում է «Շեն-Կոնցեռն» ԲԲԸ-ի իրավահաջորդը՝ համաձայն 1999թ. դեկտեմբերի 16-ի հիմնադիր ժողովի արձանագրության:

«Շեն-Կոնցեռն» ԲԲԸ-ն հանդիսանում է «Հայռետուրսիմպեքս» ԲԲԸ-ի իրավահաջորդը, որն անվանափոխվել է 1998թ. մայիսի 22-ին կայացած բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովի կողմից Ընկերության անվանափոխության մասին որոշման (արձանագրություն N 1) համաձայն: «Հայռետուրսիմպեքս» ԲԲԸ-ն էլ իր հերթին հանդիսանում է «Հայգունմետվաճառ» ձեռնարկության իրավահաջորդը, որը անվանափոխվել է համաձայն Հայաստանի Հանրապետության նյութական ռեսուրսների նախարարության 1993թ. դեկտեմբերի 30-ի հրամանի՝ որպես «Հայռետուրսիմպեքս» առևտրա-միջնորդային ֆիրմա: Վերջինս համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 1995թ. հուլիսի 6-ի N 575 որոշման սեփականաշնորհվել է և վերակազմավորվել որպես «Հայռետուրսիմպեքս» ԲԲԸ՝ հանդիսանալով վերակազմավորված ընկերության իրավահաջորդը:

«Հանքման Բիլդինգ Փրոդաքթս» ՍՊԸ-ի, «Շեն Գրուպ» ՓԲԸ-ի և «Շեն-Կոնցեռն» ՓԲԸ-ի բաժնետերերի 29.11.2012թ-ին կայացած համատեղ ընդհանուր ժողովի որոշման համաձայն կատարվել է «Հանքման Բիլդինգ Փրոդաքթս» ՍՊԸ-ի, «Շեն Գրուպ» ՓԲԸ-ի միացումը «Շեն-Կոնցեռն» ՓԲԸ-ին:

Ընկերությունը հանդիսանում է «Հանքման Բիլդինգ Փրոդաքթս» ՍՊԸ-ի և «Շեն Գրուպ» ՓԲԸ-ի իրավահաջորդը փոխանցման ակտի համապատասխան:

«Շեն Հոլդինգ» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է «Շեն-Կոնցեռն» ՓԲԸ-ի իրավահաջորդը, որն անվանափոխվել է 2013թ.-ի հունիսի 11-ին «Շեն-Կոնցեռն» ՓԲԸ-ի բաժնետերերի 13.05.2013թ. կայացած ընդհանուր ժողովի որոշման համաձայն:

Ընկերության բաժնետերերն են հանդիսանում՝

Բաժնետեր	Բաժնեմաս %	Տեղաբաշխված հասարակ անվանական բաժնետոմսերի քանակ, հատ 31.12.2014	Տեղաբաշխված հասարակ անվանական բաժնետոմսերի քանակ, հատ 31.12.2013
Սամվել Բեգլարյան	99.928	334,759	334,759
Պապ Բադալյան	0.024	82	82
Գոհար Գալստյան	0.010	35	35
Անահիտ Բալիկյան	0.009	32	32
Վարդկես Ավայան	0.013	44	44
Ռաֆայել Ֆարմազյան	0.005	16	16
Աբգար Եղոյան	0.004	14	14
Արտուր Բաբախանյան	0.004	12	12
Մարիամ Նալբանդյան	0.001	3	3
Գառնիկ Բաբայան	0.001	3	3
	100.000	335,000	335,000

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Շիրակի 2/2, ք. Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն:
2014թ. Ընկերության աշխատողների տարեկան միջին թիվը կազմել է 417 մարդ (2013թ.՝ 441):

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

2.2 Դանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ դեկլարության համոզմամբ այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ի համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 27-ում:

2.5 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից: Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների համար կիրառելի նոր ստանդարտների, փոփոխությունների և մեկնաբանությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ստորև: Որոշ այլ նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ թողարկվել են, սակայն չի ակնկալվում, որ դրանք Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական ազդեցություն կունենան:

ՖՀՄՍ 9. «Ֆինանսական գործիքներ»

ՀՀՄՍԽ-ն մտադրված է ՀՀՄՍ 39-ը՝ «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը», ամբողջությամբ փոխարինել ՖՀՄՍ 9-ով: Առ այսօր թողարկվել են ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչման, դասակարգման, չափման և ապաճանաչման վերաբերյալ, ինչպես նաև հեջավորման վերաբերյալ գլոխները: Սույն գլոխները կիրառելի կլինեն 2018թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Ընկերության ղեկավարությունը դեռևս պետք է գնահատի այս նոր ստանդարտի ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Դեկավարությունը չի նախատեսում ՖՀՄՍ 9-ը կիրառել նախքան ստանդարտն ամբողջովին պատրաստ լինի և հնարավոր լինի գնահատել դրա ընդհանուր ազդեցությունը:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբերվող այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից հրապարակված՝ արտարժույթային շուկաներում արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի միջին փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքը: 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 474.97 ՀՀ դրամ, 1 ԵՎԸՌ՝ 577.47 ՀՀ դրամ (2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում է 405.64 ՀՀ դրամ 1 ԵՎԸՌ՝ 559.54 ՀՀ դրամ): Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքով: Այն ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարներ, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի ու ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր, շինություններ	- 80 տարի
Շենքերի ջեռուցման համակարգեր	- 20 տարի
Շենքերի տանիք	- 15 տարի
Կառուցվածքներ	- 50 տարի
Փոխանցող հարմարանքներ	- 18 տարի
Մեքենաներ, սարքավորումներ	- 5-20 տարի
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա	- 5-7 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	- 20 տարի
Արտադրական և տնտեսական գույք	- 20 տարի
Այլ հիմնական միջոցների դասեր	- 5-12 տարի:

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվները օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է 10 տարի համակարգչային ծրագրերի համար:

3.4 Ներդրում ասոցիացված ընկերությունում

Ընկերությունն ունի ներդրում «Շեն Ջորջիա» ՍՊԸ -ի կանոնադրական կապիտալում՝ բաժնեմասի 35%: «Շեն Ջորջիա» ՍՊԸ-ն հիմնականում իրականացնում է շինանյութերի արտադրություն և շինարարական աշխատանքներ Վրաստանի Հանրապետության տարածքում:

Ներդրումը ասոցիացված ընկերությունում հաշվառվում է ինքնարժեքով: Բաժնեմասնակցության մեթոդը չի կիրառվում քանի որ մայր կազմակերպությունը չի ներկայացնում համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, այսինքն չունի նվազագույնը մեկ դուստր կազմակերպություն:

3.5 Վարձակալված ակտիվներ

Համաձայն ՀՀՄՍ 17. «Վարձակալություն»՝ վարձակալված ակտիվի սեփականության իրավունքը փոխանցվում է վարձակալին, երբ նրան են փոխանցվում սեփականության իրավունքի հետ կապված բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Վարձակալված ակտիվը վարձակալության սկզբում ճանաչվում է վարձակալված գույքի իրական արժեքով կամ նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքով, եթե վերջինս ավելի փոքր է: Համապատասխան գումարը ճանաչվում է որպես ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություն, անկախ նրանից, որ վարձակալական վճարների մի մասը կարող է վճարման ենթակա լինել մինչև վարձակալության սկիզբը:

Ընկերության բոլոր վարձակալությունները դիտվում են որպես գործառնական վարձակալություններ: Գործառնական վարձակալության գծով վճարները գծային հիմունքով ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վարձակալության հետ կապված ծախսերը, ինչպիսիք են պահպանման և ապահովագրության, ծախսագրվում են իրականացման պահին:

3.6 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով միջին կշռված արժեքի բանաձևով և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.7 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում, սկզբնական չափում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր նշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը ներկայացված է ստորև:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և հետագա չափումը

Հետագա չափումն իրականացնելու համար ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- դեբիտորական պարտքեր,
- ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և որը ցույց է տալիս, թե իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում ստացվող օգուտներն ու վնասերը պետք է ճանաչվեն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, թե ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 28.2-ում:

Ընկերության բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով մարման ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվի արժեքի մասնական գնահատումն իրականացվում է առնվազն յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «ֆինանսական ծախս» և «ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում:

I. Դեբիտորական պարտքեր

Դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք գնանշվող չեն ակտիվ շուկայում:

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած արժեքի մասնական պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեքի մասնական պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը ցուցանիչ են այն բանի, որ

առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

II. Դրամական միջոցներ

Դրամական միջոցները ներառում են կանխիկ միջոցներ, բանկային հաշիվների մնացորդներ և դրամական միջոցներ ճանապարհին, որոնք ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների «վարկեր և դեբիտորական պարտքեր» կատեգորիայում:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և հետագա չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը՝ ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները, որոնք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ընկերության ֆինանսական պարտավորություններն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 28.2-ում:

I. Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

II. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.8 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը իրացման գուտ արժեքից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում

են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև դրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության բացահայտման համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է որևէ անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ներդրման ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է հնարավոր կորուստների պահուստի միջոցով:

3.9 Մեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.10 Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի գեղջման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքն, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.11 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ, ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում,

որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

3.12 Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտները որոշելիս, ղեկավարությունը հետևում է Ընկերության ծառայության ճյուղերին, որոնք ներկայացնում են Ընկերության կողմից արտադրվող շինանյութերը, ներմուծված և ձեռք բերված ապրանքները և ծառայությունները:

«Շինարարական արտադրանքներ» սեզմենտի գործունեությունը ներառում է Ընկերության կողմից շինանյութերի արտադրությունը: «Ապրանքներ» սեզմենտը ներառում է ներմուծված տեքստիլ ապրանքները և այն ապրանքները, որոնք Ընկերությունը ձեռք է բերում կառուցման աշխատանքների կատարման նպատակով: «Աշխատանքներ և ծառայություններ» սեզմենտը ներառում է կառուցման պայմանագրերը և բեռնաթափման, պահեստավորման և վերաբեռնման ծառայությունների մատուցումը:

Այս գործառնական սեզմենտներից յուրաքանչյուրի նկատմամբ մոտեցումը տարբեր է, քանի որ այս ճյուղերից յուրաքանչյուրը պահանջում է տարբեր ռեսուրսների կիրառում, ինչպես նաև մարքեթինգի տարբեր մոտեցումներ:

Ընկերության կողմից կիրառվող սեզմենտային հաշվետվությունների համար ՖՀՄՍ 8 «Սեզմենտային հաշվետվություններ» համաձայն չափման քաղաքականությունը նույնն է, ինչ որ ֆինանսական հաշվետվությունների համար կիրառվող քաղաքականությունը՝ այսինքն հասույթը, ծախսերը ներառված չեն գործառնական սեզմենտների գործառնական եկամտի գումարը որոշելիս: Ի լրումն, այն կորպորատիվ ակտիվները, որոնք ուղղակիորեն չեն առնչվում ցանկացած գործառնական սեզմենտի բիզնես գործունեությանը, չեն տեղաբաշխվում սեզմենտին:

3.13 Հասույթի ճանաչում

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական զեղչերը և իջեցումների գումարները:

Հասույթից նվազեցվում են վերադարձվելիք ապրանքների գնահատված գումարները և գնահատված նվազեցումները:

Ընկերության հասույթը առաջանում է ներկերի, չոր շաղախի արտադրանքի, բետոնե բլոկների, տեքստիլ և կերամիկական ապրանքների վաճառքից, ինչպես նաև ծառայությունների մատուցումից: Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցումների իրական արժեքով՝ հաշվի առնելով Ընկերության կողմից տրամադրված ցանկացած առևտրական զեղչերը և իջեցումների գումարները:

Հասույթը ճանաչվում է, երբ ապրանքները առաքվում են գնորդին և Ընկերությունը գնորդին է փոխանցում ապրանքների սեփականության հետ կապված էական ռիսկերը և սեփականությունից ստացվող օգուտները: Հասույթը ճշգրտվում է վերադարձված ապրանքների գումարով: Հասույթը

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված է՝ հաշվի առնելով ետ վերադարձված ապրանքների գումարը:

Մեփական արտադրանքի վաճառք

Մեփական արտադրանքի վաճառքից հասույթը առաջանում է ներկերի, չոր շաղախների, բետոնե բլոկների և կիրի իրացումից և ճանաչվում է գործարքի փաստացի իրականացման ժամանակ:

Ներմուծված ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից հասույթը առաջանում է կերամիկական և տեքստիլ ապրանքների իրացումից և ճանաչվում է գործարքի փաստացի իրականացման ժամանակ:

4 Մեզմենտային հաշվետվություններ

Ընկերությունում այժմ որպես գործառնական սեզմենտներ գործում են երեք ճյուղեր՝ «Շինարարական արտադրանքներ», «Ապրանքներ» և «Աշխատանքներ և ծառայություններ»: «Շինարարական արտադրանքներ» սեզմենտի գործունեությունը ներառում է Ընկերության կողմից շինանյութերի արտադրությունը: «Ապրանքներ» սեզմենտը ներառում է ներմուծված տեքստիլ ապրանքները և այն ապրանքները, որոնք Ընկերությունը ձեռք է բերում կառուցման աշխատանքների կատարման նպատակով: «Աշխատանքներ և ծառայություններ» սեզմենտը ներառում է կառուցման պայմանագրերը և բեռնաթափման, պահեստավորման և վերաբեռնման ծառայությունների մատուցումը:

Այս գործառնական սեզմենտները վերահսկվում և ռազմավարական որոշումները ընդունվում են՝ հիմնվելով ճշգրտված սեզմենտային գործառնությունների արդյունքների վրա:

Հոդված	Շինարարական արտադրանք	Ապրանքներ	Աշխատանքներ և ծառայություններ	Ընդամենը
2014թ.				
<i>Հասույթ</i>				
Արտաքին հաճախորդներից	2,699,036	905,140	134,244	3,738,420
Այլ սեզմենտներից	25,320			25,320
<i>Մեզմենտի հասույթ</i>	2,724,356	905,140	134,244	3,763,740
Հումքի և նյութերի ինքնարժեք	1,289,557	609,177	43,958	1,942,692
Աշխատակիցների հատուցումների գծով ծախսեր	272,436	141,026	23,977	437,439
Ոչ ֆինանսական ակտիվների մաշվածություն և ամորտիզացիա	132,512	32,588	8,473	173,573
Այլ ծախսեր	165,719	135,871	13,600	315,191
Մեզմենտի գործառնական շահույթ	864,132	(13,522)	44,236	894,846
Մեզմենտի ակտիվներ	13,177,150	2,654,024	516,482	16,347,656
Մեզմենտի պարտավորություններ	1,192,471	171,024	12,096	1,375,591

Հոդված	Շինարարական արտադրանք	Ապրանքներ	Աշխատանքներ և ծառայություններ	Ընդամենը
2013թ.				
Հասույթ				
Արտաքին հաճախորդներից	2,368,723	1,521,167	483,380	4,373,270
Այլ սեզմենտներից	27,936	-	-	27,936
Մեզմենտի հասույթ	2,396,659	1,521,167	483,380	4,401,206
Հումքի և նյութերի ինքնարժեք	(1,206,716)	(882,754)	(59,238)	(2,148,708)
Աշխատակիցների հատուցումների գծով ծախսեր	(187,692)	(194,585)	(240,143)	(622,420)
Ոչ ֆինանսական ակտիվների մշակվածություն և ամորտիզացիա	(124,360)	(63,191)	(12,415)	(199,966)
Այլ ծախսեր	(296,702)	(260,473)	(69,103)	(626,278)
Մեզմենտի գործառնական շահույթ	581,189	120,164	102,481	803,834
Մեզմենտի ակտիվներ	9,021,549	1,134,621	969,604	11,125,774
Մեզմենտի պարտավորություններ	602,563	156,438	11,095	770,096

Ընկերության գործառնական սեզմենտների գումարները համադրվում են ֆինանսական հաշվետվությունների հետ հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2014թ.	2013թ.
Մեզմենտի հասույթ		
Շինարարական արտադրանք	2,724,356	2,396,659
Ապրանքներ	905,140	1,521,167
Աշխատանքներ և ծառայություններ	134,244	483,380
	3,763,740	4,401,206
Մեզմենտի շահույթ/(վնաս)		
Շինարարական արտադրանք	864,132	581,189
Ապրանքներ	(13,522)	120,164
Աշխատանքներ և ծառայություններ	44,236	102,481
	894,846	803,834
Մեզմենտի ակտիվներ		
Շինարարական արտադրանք	13,177,150	9,021,549
Ապրանքներ	2,654,024	1,134,621
Աշխատանքներ և ծառայություններ	516,482	969,604
	16,347,656	11,125,774
Մեզմենտի պարտավորություններ		
Շինարարական արտադրանք	1,192,471	602,563
Ապրանքներ	171,024	156,438
Աշխատանքներ և ծառայություններ	12,096	11,095
	1,375,591	770,096

5 Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Հող, շենքեր և շինություններ, կառուցվածքներ	Մեքենաներ, սարքավորումներ, տրանսպորտային միջոցներ, փոխանցող հարմարանքներ	Արտադրական, տնտեսական գույք	Անավարտ շինարարություն և այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>					
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	7,304,324	3,102,008	224,611	1,304,165	11,935,108
Օտարում	-	(24,003)	-	-	(24,003)
Ավելացում	849,478	263,239	23,175	79,482	1,215,374
Ներքին շարժ	699,537	43,425	(35,260)	(707,702)	-
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,853,339	3,384,669	212,526	675,945	13,126,479
Օտարում	-	(42,400)	-	(3,782)	(46,182)
Ավելացում	1,643,273	373,357	12,112	152,944	2,181,686
Ներքին շարժ	5,618	12,556	578	(18,752)	-
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,502,230	3,728,182	225,216	806,355	15,261,983
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>					
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	247,661	397,547	44,479	77,199	766,886
Տարվա ծախս	152,258	152,201	14,941	9,871	329,271
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	399,919	549,748	59,420	87,070	1,096,157
Տարվա ծախս	203,161	273,979	16,351	32,742	526,233
Օտարման հետևանքով դուրս գրված	-	(5,216)	-	(345)	(5,561)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	603,080	818,511	75,771	119,467	1,616,829
<i>Հաշվեկշռային Արժեք</i>					
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,453,420	2,834,921	153,106	588,875	12,030,322
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,899,150	2,909,671	149,445	686,888	13,645,154

Բանկային վարկերն ապահովելու նպատակով՝ Ընկերությունը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրել է 9,935,019 հազար ՀՀ դրամ (2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 7,297,924 հազ. դրամ) հաշվեկշռային արժեք ունեցող հիմնական միջոցներ:

6. Ներդրումային գույք

Ընկերությունը ձեռք բերված թվով 2(երկու) բնակարանները վերադասակարգել է որպես ներդրումային գույք:

7. Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեսկզբի մնացորդ	1,355,181	1,355,181
Վերագրում փոխառությանը	(1,355,168)	-
Տարեվերջի մնացորդ	13	1,355,181

Ընկերությունը ներդրում է կատարել «Շեն Ջորջիա» ՍՊԸ վրացական ընկերության կանոնադրական կապիտալում՝ 43 ԱՄՆ դոլար գումարով (կանոնադրական կապիտալի 35%-ը):

8. Տրամադրված փոխառություններ

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեսկզբի մնացորդ	261,406	107,351
Տրամադրում	792	161,985
Փոխարժեքային տարբերությունից եկամուտ	248,224	607
Ներդրման վերադասակարգում	1,355,168	-
Մարում	(154,310)	(8,537)
Տարեվերջի մնացորդ	1,711,280	261,406

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Շեն-Ջորջիա» ՍՊԸ-ին տրամադրված անտոկոս փոխառության մնացորդը կազմում է 3,357,857 ԱՄՆ դոլար՝ 1,594,882 հազ. դրամ և 201,566 եվրո՝ 116,398 հազ. դրամ, որոնց մարման ժամկետը սահմանված է մինչև 2015թ. դեկտեմբերի 31-ը:

9. Գուդվիլ

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Փոխանցված հատուցման իրական արժեք	1,600,000	1,600,000
Որոշելի ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների գուտ գումար	(1,185,330)	(1,185,330)
	414,670	414,670

10. Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Ընկերությունը 298,490 հազար ՀՀ դրամի պաշարներ վերադասակարգել է որպես ոչ ընթացիկ ակտիվի հետագա տարիներին ՀՄ-ների վրա կապիտալացնելու նպատակով:

11. Պաշարներ

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հումք և նյութեր	640,211	574,326
Անավարտ արտադրանք	3,419	-
Պատրաստի արտադրանք	264,405	220,795
Ապրանքներ	937,910	1,249,891
	<u>1,845,945</u>	<u>2,045,012</u>

Բանկային վարկերն ապահովելու նպատակով՝ Ընկերությունը գրավադրել է 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պաշարների մնացորդը (2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,651,738 հազ. դրամ):

12. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	454,503	565,756
Տրված կանխավճարներ	644,965	334,952
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	301,343	228,994
Այլ դեբիտորական պարտքեր	8,470	8,624
	<u>1,409,281</u>	<u>1,138,326</u>

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Առևտրային դեբիտորական պարտքի հավաքագրելիությունը որոշելիս հաշվի է առնվում դեբիտորի պարտքի մարման ժամանակացույցի ցանկացած փոփոխություն՝ սկսած պարտքի առաջացման պահից մինչև հաշվետու ամսաթիվը: Հավաքագրելիության ռիսկի կենտրոնացումը հաճախորդների համար սահմանվում է՝ հիմք ընդունելով դրանց մեծությունը և կապակցված լինելու փաստը:

Տրված կանխավճարները Ընկերությունը հիմնականում կատարել է հումքի ձեռքբերման նպատակով:

Դեկավարությունը հավատացած է, որ պետական բյուջեից դեբիտորական պարտքերն ամբողջովին ենթակա են վերականգնման:

13. Դրամական միջոցներ

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամարկղ	60,268	27,065
Մնացորդներ բանկերում	4,746	14,532
	<u>65,014</u>	<u>41,597</u>

14 Սեփական կապիտալ

14.1 Կանոնադրական կապիտալ

Բաժնետոմսերի քանակը, եթե այլ բան նշված չէ	Հասարակ բաժնե- տոմսեր	Հասարակ բաժնե- տոմսեր
	2014թ.	2013թ.
Թողարկված և ամբողջովին վճարված բաժնետոմսեր		
Հասարակ բաժնետոմսերի քանակը՝ յուրաքանչյուրը 10 հազար դրամ	335,000	335,000

Ընկերությունն ունի հասարակ բաժնետոմսերի մեկ դաս, որը չունի իրավունք հաստատուն եկամտի նկատմամբ:

Ընկերության բաժնետոմսերը կազմում են 335,000 սովորական անվանական բաժնետոմս, որոնց յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը կազմում է 10,000 ՀՀ դրամ:

14.2 Պահուստային կապիտալ

Ընկերության կուտակված շահույթից հատկացումներ չեն կատարվում ընդհանուր պահուստ՝ Ընկերության կանոնադրության համաձայն: Ընկերությունը պահուստային կապիտալը միացրել է չբաշխված շահույթին:

14.3 Էմիսիոն եկամուտ

Ընկերությունը էմիսիոն եկամուտը միացրել է չբաշխված շահույթին:

14.4 Շահաբաժիններ

Ընկերությունը 2014թ. Հայտարարել է շահաբաժին (հիմքը Շեն Հոլդինգ ՓԲԸ-ի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովի արձանագրություն թիվ 2014/2 առ 30.06.2014.): Ընկերության մեկ հասարակ անվանական բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահութաբաժնի մեծությունը կազմում է 298.5 ՀՀ դրամ (=99,997,500.00/335,000.00):

15. Վարկեր և Փոխառություններ

Հազար դրամ	Ոչ ընթացիկ		Ընթացիկ	
	2014թ.	2013թ.	2014թ.	2013թ.
Վարկեր	5,811,582	3,684,660	908,796	2,119,682
Ակրեդիտիվ	152,466	-	-	-
Փոխառություններ	-	-	1,420,000	1,026
Պարտատոմսեր	1,902,526	1,624,820	18,491	-
	<u>7,866,574</u>	<u>5,309,480</u>	<u>2,347,287</u>	<u>2,120,708</u>

Բանկային վարկերն ապահովելու նպատակով՝ Ընկերությունը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրել է 15,612,271 հազար դրամի գնահատված արժեքով շենքեր, հողամասեր, հուքագներ, մեքենաներ և սարքավորումներ, շրջանառու միջոցներ: Գրավադրված միջոցների մի մասը պատկանում է Ընկերությանը, մյուս մասը կապակցված կողմերին:

Ընկերությունը ստացել է վարկեր հիմնականում ՎՋԵԲ-ից միջինը 6.7% տոկոսադրույքով, մարման ժամկետը 2021թ. դեկտեմբեր, ինչպես նաև Էյչ Էս Բի Սի Հայաստան ՓԲԸ բանկից միջինը 8% տոկոսադրույքով, մարման ժամկետը առավելագույնը 7 տարի ժամկետով:

Ընկերության կողմից թողարկվել է 40,000 (քառասուն հազար) հատ պարտատոմս 100 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով 11 % տոկոսադրույքով:

Ստացված անտոկոս փոխառությունների մնացորդը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են՝

Սամվել Բեգլարյանից-731,203 հազար ՀՀ դրամ և 439,600 ԱՄՆ դոլար,

Արսեն Բեգլարյանից - 480,000 հազար ՀՀ դրամ:

16. Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկերի շարժը հետևյալն է՝

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեսկզբի մնացորդ	(772,754)	(876,221)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված փոխհատուցում (տես ծանոթագրություն 26)	16,007	103,467
Տարեվերջի մնացորդ	(756,747)	(772,754)

2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2014թ. հունվարի 1	Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված	2014թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>			
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	238	238
Արձակուրդի պահուստ	13,703	2,066	15,769
	13,703	2,304	16,007
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>			
Հիմնական միջոցներ	(786,457)	13,703	(772,754)
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	13,703	(772,754)
	(786,457)	13,703	(772,754)
Զուտ արդյունք հետաձգված հարկային ակտիվներ	(772,754)	16,007	(756,747)

2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2013թ. հունվարի 1	Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված	2013թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>			
Արձակուրդի պահուստ	13,886	(183)	13,703
	13,886	(183)	13,703
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>			
Հիմնական միջոցներ	(890,107)	103,650	(786,457)
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-
	(890,107)	103,650	(786,457)
Զուտ արդյունք հետաձգված հարկային ակտիվներ	(876,221)	103,467	(772,754)

17. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	1,373,678	880,271
Ստացված կանխավճարներ	852,469	595,636
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	89,039	208,989
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	37,897	38,288
Չօգտագործված արձակուրդի գծով պահուստ	78,846	68,517
Այլ կրեդիտորներ	99,988	52
	<u>2,531,917</u>	<u>1,791,753</u>

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություն, որն ապահովում է բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

18. Հասույթ

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտադրանքի վաճառքից հասույթ	2,724,356	2,396,659
Ապրանքների վաճառքից հասույթ	905,140	1,521,167
Շինարարական աշխատանքների կատարումից հասույթ	93,635	133,082
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	40,609	350,298
	<u>3,763,740</u>	<u>4,401,206</u>

19. Վաճառքի ինքնարժեք

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Նյութաձախա	1,396,094	1,416,384
Աշխատավարձ և սոց. վճարներ	164,246	145,555
Սաշվածություն	82,123	62,293
Իրացված ապրանքի ինքնարժեք	609,177	882,754
Մատուցված ծառայությունների ինքնարժեք	89,128	168,820
	<u>2,340,768</u>	<u>2,675,806</u>

20. Այլ եկամուտներ

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Պաշարների իրացումից	15,788	38,576
Նյութական վնասի փոխհատուցում	11,705	7,692
Կրեդիտորական պարտքի ներումից եկամուտ	612,647	-
Վերագնահատումից եկամուտ	225,000	-
Հիմնական միջոցների օտարումից շահույթ	27,175	-
Այլ եկամուտներ	12,188	21,923
	<u>904,503</u>	<u>68,191</u>

21. Իրացման ծախսեր

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և սոց. վճարներ	194,943	197,179
ՀՄ նորոգում և սպասարկում	4,964	14,368
ՀՄ Սաշվածություն	41,139	34,091
Տրանսպորտային ծախսեր	193,058	17,352
Վառելիքի ծախսեր	64,353	95,168
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	14,984	26,112
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	73,767	103,358
Կապ, կոմունալ և գրասենյակային ծախսեր	47,624	24,465
Վարձակալության ծախսեր	143,489	144,347
Այլ ծախսեր	51,362	4,381
	<u>829,683</u>	<u>660,821</u>

22. Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և սոց. վճարներ	67,758	48,559
ՀՄ նորոգում և սպասարկում	53,451	34,688
ՀՄ Սաշվածություն	18,335	17,005
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	9,399	10,696
Հաղորդակցման և գրասենյակային ծախսեր	21,171	24,602
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	35,824	61,100
Բանկային ծառայության ծախսեր	12,368	12,996
Չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	7,004	9,744
Այլ ծախսեր	11,412	15,983
	<u>236,722</u>	<u>235,373</u>

23. Այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Պաշարների իրացումից	10,993	35,392
Անհուսալի դեբիտորական պարտքի դուրսգրում	-	23,930
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից	69,031	8,011
Արժեքների փչացումից, պակասորդից	221,833	-
Վարձակալության գծով ծախսեր	10,368	-
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	34,868	24,003
Անհատույց տրված ակտիվներ	12,093	2,227
Այլ ծախսեր	7,038	-
	<u>366,224</u>	<u>93,563</u>

24. Ֆինանսական ծախսեր

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վարկերի գծով տոկոսային ծախսեր	625,400	296,559
Պարտատոմսերի տոկոսային ծախսեր	199,746	177,893
Զուտ ֆինանսական ծախսեր	825,146	474,452

25. Այլ ֆինանսական հոդվածներ

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը Դրամական միջոցներ	2,041	753
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	49,316	12
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	(193,762)	(9,760)
Տրամադրված փոխառություններ	248,224	-
Ստացված փոխառություններ և վարկեր	(1,123,238)	(66,030)
	(1,017,419)	(75,025)

26. Շահութահարկի գծով փոխհատուցում

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	66,828	59,039
Հետաձգված հարկ	(16,007)	(103,467)
	50,821	(44,428)

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ/վնաս մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ)	(947,719)		254,357	
Շահութահարկ` 20% (2013թ.` 20 տոկոս)	(189,544)	(20.00)	50,871	20.00
Չնվազեցվող ծախսի ազդեցությունը	240,365	25.36	(95,299)	(37.47)
Շահութահարկի գծով ծախս	50,821	5.36	(44,428)	(17.47)

27 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի և այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ՝ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք համարվում են ընդունելի տվյալ հանգամանքներում:

27.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

Հետաձգված հարկի գնահատում

Ինչպես նկարագրված է ծանոթագրություն 16-ում, ճանաչվել է 756,747 հազար դրամի հետաձգված հարկեր: Հետաձգված հարկային ակտիվը ձևակերպվում է չօգտագործված արձակուրդի պահուստով: Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ձևակերպվում է հիմնական միջոցների մաշվածության հարկային և ֆինանսական հաշվարկի տարբերությունից: Ընկերության ղեկավարությունը հավատացած է, որ Ընկերությունը ապագայում կունենա բավարար հարկվող շահույթ, որպեսզի փոխհատուցի հետաձգված հարկային ակտիվները: Եթե Ընկերությունը ապագայում չկարողանա ստանալ հարկվող շահույթ, ապա հետաձգված հարկային ակտիվները չեն փոխհատուցվի:

28 Ֆինանսական գործիքներ

28.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.7-ում:

28.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	462,973	565,756
Փոխառություններ	1,711,280	261,406
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	65,014	41,597
	<u>2,239,267</u>	<u>868,759</u>

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	10,213,861	7,430,188
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,590,409	987,128
	<u>11,804,270</u>	<u>8,417,316</u>

29 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունը իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է շուկայական (որը ներառում է արտարժույթային), պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

29.1 Ֆինանսական ռիսկի գործոններ*ա) Շուկայական ռիսկ*

Ընկերության գործունեությունն ուղղակիորեն ենթարկվում է արտարժույթային, տոկոսադրույքային ռիսկերի փոփոխությունների ազդեցությանը և կապիտալի գնային ռիսկին (տես՝ բ) ստորև):

բ) Արտարժույթային ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոփոխության տատանումների ազդեցությանը:

Արտարժույթային ռիսկը Ընկերության ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վրա ունի հետևյալ ազդեցությունը՝

Հոդված

2014թ.	Հայկական դրամ	Եվրո	ԱՄՆ դոլար	Այլ
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	382,072	-	80,901	-
Փոխառություններ	-	116,398	1,594,882	-
Սնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	63,389	1,415	208	2
	<u>445,461</u>	<u>117,813</u>	<u>1,675,991</u>	<u>2</u>
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Վարկեր և փոխառություններ	1,780,752	7,355,613	1,077,496	-
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	605,211	269,305	715,893	-
	<u>2,385,963</u>	<u>7,624,918</u>	<u>1,793,389</u>	<u>-</u>
Զուտ արդյունք	<u>(1,940,502)</u>	<u>(7,507,105)</u>	<u>(117,398)</u>	<u>2</u>

Հոդված

2013թ.	Հայկական դրամ	Եվրո	ԱՄՆ դոլար	Այլ
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	504,497	-	61,259	-
Փոխառություններ	153,518	107,888	-	-
Սնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	41,184	80	288	45
	<u>699,199</u>	<u>107,968</u>	<u>61,547</u>	<u>45</u>

Ֆինանսական

պարտավորություններ

Վարկեր և փոխառություններ Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,683,308	930,305	4,816,575	
	<u>341,896</u>	<u>244,960</u>	<u>400,272</u>	
	<u>2,025,204</u>	<u>1,175,265</u>	<u>5,216,847</u>	
Զուտ արդյունք	<u>(1,326,005)</u>	<u>(1,067,297)</u>	<u>(5,155,300)</u>	<u>45</u>

Ընկերությունը հիմնականում ենթարկվում է Եվրոյի և ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի ազդեցությանը: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ Եվրոյի և ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի 12% (2013թ.՝ 10%) նվազմանը: 12%-ը (2013թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 12%-ով (2013թ.՝ 10%): Զգայունության վերլուծությունը ներառում է կապակցված և ոչ կապակցված կողմերից փոխառությունները: Բացասական ցուցանիշը նվազում է վկայում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և սեփական կապիտալում, երբ արտարժույթն արժեքորվում է դրամի նկատմամբ:

	Եվրոյի ազդեցություն		ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն	
	2014թ.	2013թ.	2014թ.	2013թ.
Ծախս	<u>(900,853)</u>	<u>(106,730)</u>	<u>(14,088)</u>	<u>(515,530)</u>
	<u>(900,853)</u>	<u>(106,730)</u>	<u>(14,088)</u>	<u>(515,530)</u>

զ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ: Առավելագույն պարտքային ռիսկը ներկայացված է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքով:

դ) Իրացվելիության ռիսկ

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ պահելով բավարար դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, ինչպես նաև բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ ժամանակին գործառնական պարտավորությունները մարելու նպատակով:

29.2 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը առավելագույնին հասցնելով բաժնետերերի եկամուտները՝ փոխառու և կապիտալ միջոցների օպտիմալ համապատասխանություն ապահովելու միջոցով:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալը, կուտակված շահույթը, ինչպես նաև փոխառու միջոցները, որոնք ներառում են վարկերը և փոխառությունները՝ բացահայտված ծանոթագրություն 15-ում:

Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը, որպեսզի ապահովի փոխառու միջոցների և սեփական կապիտալի մնացորդների առավելագույն օպտիմալ համապատասխանություն, որը վերլուծվում է՝ հաշվարկելով հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր փոխառություններ	10,213,861	7,430,188
Հանած` դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(65,014)	(41,597)
Չուտ պարտավորություն	10,148,847	7,388,591
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	6,193,223	7,291,761
Ընդհանուր կապիտալ	16,342,070	14,680,352
Ֆինանսական լծակ	62.10	50.33

29.3 Իրական արժեք

Ղեկավարության համոզմամբ` ֆինանսական հաշվետվություններում ամորտիզացված արժեքով ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները գրեթե հավասար են դրանց իրական արժեքին:

30 Պարտավորվածություններ

30.1 Կապիտալ ներդրումների գծով պարտավորվածություններ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը կապակցված կողմերի հետ կապիտալ ծախսումների գծով պարտավորվածություններ չունի:

31 Պայմանականություններ

31.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա` Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին:

Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարունակությունը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ:

31.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը` իր ակտիվների, գործունեության ընդհատման կամ երրորդ կողմերի պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների պատահարներից հասցված վնասի մասնակի ապահովագրություն չունի:

31.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է` հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել:

32 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

32.1 Վերահսկողություն

Ընկերության կապակցված կողմերն են՝

- Շեն Ջորջիա ՍՊԸ** - Ընկերության ացոցիացված կազմակերպություն – 35% բաժնեմասը պատկանում է Ընկերությանը ,
- Սամվել Բեգլարյան** - Ընկերության խոշոր բաժնետեր,
- Քոնսթրաքշն ԷյԷն Ընդ Սերվիս ՍՊԸ** - Վերահսկվում է Սամվել Բեգլարյանի ընտանիքի մտերիմ անդամի կողմից:

Շեն Ջորջիա ՍՊԸ

2014թ-ին Ընկերությունը Շեն Ջորջիա ՍՊԸ-ին վաճառել է 25,320 հազար դրամի ապրանքներ : 31.12.2014թ. դրությամբ Շեն Ջորջիա ՍՊԸ-ի պարտքը կազմում է 68,623 հազար ՀՀ դրամ: 2014թ-ին Ընկերությունը Շեն Ջորջիա ՍՊԸ-ից ձեռք է բերել 76,024 հազար դրամի ապրանքներ, որի գծով 31.12.2014թ. դրությամբ Ընկերությունը պարտք է մնացել 72,841 հազար դրամ:

Սամվել Բեգլարյան

31.12.2013թ. դրությամբ Ընկերությունը պարտք է մնացել 153,468 հազար ՀՀ դրամ: 2014թ-ին Ընկերությունը Սամվել Բեգլարյանից ստացել է 1,301,724 հազար ՀՀ դրամի և 462,000 ԱՄՆ դոլարով փոխառություններ, որից մարել է 587,214 հազար դրամը և 22,400 ԱՄՆ դոլարով փոխառությունը: 2014թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը Սամվել Բեգլարյանին պարտք է մնացել 731,203 հազար ՀՀ դրամ և 439,600 ԱՄՆ դոլար փոխառություն:

Քոնսթրաքշն ԷյԷն Ընդ Սերվիս ՍՊԸ

31.12.2013թ. դրությամբ Ընկերության ստացված կանխավճարը Քոնսթրաքշն ԷյԷն Ընդ Սերվիս ՍՊԸ-ից կազմում է 539,986 հազար դրամ: 2014թ. Ընկերությունը Քոնսթրաքշն ԷյԷն Ընդ Սերվիս ՍՊԸ-ից ստացել է 1,775,149 հազար ՀՀ դրամ: Ընկերությունը վաճառել է 131,920 հազար ՀՀ դրամի ապրանքներ և ետ է վերադարձրել 1,405,396 հազ. դրամ: 31.12.2014թ.-ի դրությամբ Քոնսթրաքշն ԷյԷն Ընդ Սերվիս ՍՊԸ-ից ստացված կանխավճարը կազմում է 777,819 հազար ՀՀ դրամ :

32.2 Գործարքներ ղեկավարության հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը՝

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ՝ ներառյալ սոցիալական ապահովագրության վճարներ	10,744	10,620

Fintechaudit

www.fintechaudit.am